

Cena parkiranja – naknada ili komunalna taksa

MILAN MARJANOVIĆ
JKP PARKING SERVIS NOVI SAD

Različit tretman cene

- Neke lokalne samouprave su iskoristile mogućnost datu u Zakonu o finansiranju lokalne samouprave te su uvele lokalnu komunalnu taksu za parkiranje. Nije redak slučaj da se prikupljanje ove vrste prihoda vrši povremeno, recimo prilikom organizovanja raznih manifestacija kako je bilo u Sremskim Karlovcima za vreme „Groždebala“. Organizovana prodaja tiketa od strane opštine ili lokalnog preduzeća nije sporna, pošto se naplaćena sredstva direktno uplaćuju na račun propisan za uplatu tog javnog prihoda.

- U nekim lokalnim samoupravama, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, osnovana su javno - komunalna preduzeća koja svoj poslovni prihod stiču naplatom parkiranja. Cenu čini naknada preduzeću i PDV po opštoj stopi. Cena formirana na ovaj način predstavlja pretežni oblik određivanja cene parkiranja u Srbiji.

- U nekim javno-komunalnim preduzećima cena je u jednom delu taksa, dok je u drugom naknada preduzeću što u praktičnoj primeni savremenih metoda naplate znači da se PDV obračunava i na iznos lokalne komunalne takse. Treba napomenuti da je odnos naknada - taksa regulisan Odlukama o lokalnim komunalnim taksama koje donose organi lokalnih samouprava.
- Postoje i takva rešenja gde cena parkiranja nije gradska komunalna taksa niti je nekim svojim delom određena kao gradska komunalna taksa, ali preduzeće na račun budžeta uplaćuje određen procenat ukupno ostvarenih prihoda.

Stav Ustavnog suda

- Na različit tretman cene parkiranja ukazao je i Ustavni sud Republike Srbije:
- **„Sud je konstatovao i da se Zakonom o lokalnoj samoupravi, Zakonom o komunalnim delatnostima i Zakonom o finansiranju lokalne samouprave, daje osnov da jedinice lokalne samouprave svojim aktima na različit način uređuju obavezu plaćanja po istom osnovu – korišćenja prostora za parkiranje motornih vozila (osim garaža) i to kao naknadu davaocu usluge saglasno Zakonu o lokalnoj samoupravi, i Zakonu o komunalnim delatnostima ili kao lokalnu komunalnu taksu koja je prihod jedinice lokalne samouprave, saglasno Zakonu o finansiranju lokalne samouprave. Polazeći od navedenog, Sud je ocenio da, saglasno članu 105. Zakona o Ustavnom sudu, obavesti Narodnu skupštinu o uočenim problemima u ostvarivanju ustavnosti i zakonitosti, jer se po shvatanju Suda, postojanjem zakona koji daju osnov da se u osnovi isti odnosi aktima jedinica lokalne samouprave uređuju na različit način dovodi u pitanje Ustavom utvrđeno načelo vladavine prava i jedinstvenosti pravnog poretka.“**

Posledice preimenovanja naknade u taksu

- Jednostavno preimenovanje naknade u taksu nije moguće, te sada imamo ne samo to što je Ustavni sud utvrdio u odnosu na tretman cene parkiranja već i različite načine priliva novca na račun budžeta u okviru tretmana cene parkiranja kao lokalne komunalne takse.
- Rečeno je posledica toga što naša preduzeća uslugu parkiranja naplaćuju u najvećem procentu putem SMS-a, odnosno uključivanjem posrednika.
- Uključivanje posrednika u naplatu je sa tehnološkog, pravnog i ekonomskog aspekta potpuno drugačije od naplate putem jednostavne prodaje „iz ruke“, odnosno naplate putem parkomata.

Potreba za sveobuhvatnim rešenjem

- **Sve dosad nabrojano i rečeno nalaže potrebu za regulisanjem cene parkiranja na jedinstven način na celoj teritoriji Republike Srbije, kakav stav je zauzeo i Ustavni sud Republike Srbije. Aktivnu ulogu u rešavanju ovog pitanja mora imati gransko udruženje. Osim udruženja u razgovore sa nadležnim ministarstvima moraju se uključiti provajderi kao i mobilni operateri. Smatram da do tog vremena inspeksijske službe ne bi trebalo da favorizuju jedan zakon u odnosu na drugi, već da vrše nadzor nad poštovanjem zakona koji regulišu problematiku parkiranja.**

Neka rešenja u svetu

- Čekajući realizaciju onoga što je Ustavni sud konstatovao bez namere da predlažem implementaciju tuđih rešenja, izneću iskustva i organizaciju u Torontu koju smatram gotovo idealnom.
- Naplatom parkiranja bavi se preduzeće koje prosto rečeno postavlja parkomate i prazni ih. Preduzeće zapošljava mali broj ljudi, ne više od 40. Po definiciji je visoko profitabilno, a 70% profita uplaćuje u budžet grada. Znači cena je naknada koje pripada preduzeću i na koju se plaća porez.

- Kontrolu parkiranja vrši deo gradske policije. Kaznenom politikom je definisano prekoračenje vremena parkiranja kao prekršaj koji se sankcioniše izdavanjem nečeg što mi zovemo posebna, dnevna, doplatna karta i sl. Kako se radi o kazni, prihod stečen njenom naplatom je javni prihod koji je projektovan u gradskom budžetu.
- -kako postoji veća disciplina u oblasti parkiranja, nego kod nas, nema potrebe za postojanjem neke pauk službe u preduzeću. Za potrebe odnošenja vozila koriste se privatne šlep službe kojima je ovo dodatni posao.
- **Kao što se može videti, u ovakvom modelu je jasno razdvojena funkcija naplate od funkcije kontrole-isto kao što je sa stanovišta vrste prihoda jasno definisana distinkcija između cene parkiranja kao naknade preduzeća i kazne kao javnog prihoda.**

Pitanja

